

Ухвали восьмого провінціального з'їзду ТУРФДім в Онтеріо

З'їзд відбувся в днях 25, 26, 27 і 28 грудня 1930 року в Торонто, Онт

РЕЗОЛЮЦІЇ УХВАЛЕНІ ЗА ПРЕДЛОЖЕННЯМ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ОСВІТНЬОЇ КОМІСІЇ

1. Для кращого зв'язку з вісними Онтеріо й Квебек, при чому зв'язані з цим кошти мають покривати ці відділи, що до них прибуде промовець чи лектор, а Провком має допомагати, поскільки буде мати на це фонди.
2. Пропонується, за згодою ЦВК, створити при Провкомі провінційну шкільну раду для кращого нагляду над школами ТУРФДім на сході.
3. Провінційний з'їзд визнає політграмоту пекучою справою для членства ТУРФДім. Тому пропонує, щоб ЦВК виготовив ряд лекцій по політграмоті і розіслав їх для вивчення по всіх відділах ТУРФДім. Відділи повинні звернути на цю справу увагу і влаштувати курси, лекції, дебати, спільні читання й дискусії, з метою вивчення політграмоти. Необхідно теж звернути увагу на частіше влаштування лекцій по релігійному питанню. Кожний відділ мусить теж поводити, щоб виконати ухвали організувати імігрантсько-робітничих інших національно-стей, як чехо-словацьких, білоруських, польських, хорватських, угорських, литовських тощо.
4. Відділам ТУРФДім повинні допомагати приміщеннями й іншими можливими способами організувати імігрантсько-робітничих інших національно-стей, як чехо-словацьких, білоруських, польських, хорватських, угорських, литовських тощо.
5. Провком повинен негайно по з'їзді виготовити квестіонарі до відділів, при допомозі яких має перевірити виконання освітньої праці. У всіх справах Провком має давати відділам частіші інформації.
6. Відділам доручається допомагати організуванню робітників з Лемківщини скрізь, де тільки вони працюють.
7. Провкомові доручається в порозумінні з окремими Комітетами подбати за організування українських фермерів в Онтеріо.
8. Провкомові доручається встановити виміну провідних сил нашої організації (промовців, лекторів тощо) між про-

вісними Онтеріо й Квебек, при чому зв'язані з цим кошти мають покривати ці відділи, що до них прибуде промовець чи лектор, а Провком має допомагати, поскільки буде мати на це фонди.

9. Пропонується, за згодою ЦВК, створити при Провкомі провінційну шкільну раду для кращого нагляду над школами ТУРФДім на сході.

10. Провінційний з'їзд визнає політграмоту пекучою справою для членства ТУРФДім. Тому пропонує, щоб ЦВК виготовив ряд лекцій по політграмоті і розіслав їх для вивчення по всіх відділах ТУРФДім. Відділи повинні звернути на цю справу увагу і влаштувати курси, лекції, дебати, спільні читання й дискусії, з метою вивчення політграмоти. Необхідно теж звернути увагу на частіше влаштування лекцій по релігійному питанню. Кожний відділ мусить теж поводити, щоб виконати ухвали організувати імігрантсько-робітничих інших національно-стей, як чехо-словацьких, білоруських, польських, хорватських, угорських, литовських тощо.

11. З'їзд доручає майбутньому Провкомові зладити й надрукувати в нашій пресі: а) заклики до членства, щоб вступати до комуністичної партії; б) заклики до членства, щоб брати активну участь в революційному трейд-юніонному русі; в) заклики до членства, щоб допомогти організуванню безробітних.

12. Пропонується ЦВК розкрити в окремій лекції, чи лекціях, суть і значіння самозахисту та як його користуватися для добра організації.

13. З'їзд доручає Провкомові надати дати за те, щоб доставити фільми з Рад. України.

14. З'їзд рішуче настановляє, щоб відділи виконали ухвали всеукраїнського з'їзду, відносно бібліотек і поширення книжки.

УХВАЛИ ПРО КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКУ ПРАЦЮ

1. З'їзд засуджує вистави халтурщини й неперелатерських драм й доручає відділам суворо притримуватися ухвали всеукраїнського з'їзду в цій справі. З'їзд доручає висловити до справи й використати ухили від наших ухвал самокритично в стінних газетах.
2. З'їзд пропонує нашим кооперативним книгарням добре перевіряти драматичні твори, які вони оголошують, щоб не

рекомендувати нашим відділам негодящих для нашої родинної бітничої сцени шук.

3. Справу виміни виставами шук й концертами мандолінової оркестри тощо, з'їзд залишив для самих відділів. Де це можливо й практично здійснити, там можна це влаштувати.

4. Справу висилки торонто-ської мандолінової оркестри на об'їзди в Онтеріо залишено в

руках Провкому. Якщо він вважає за практичне влаштувати таку об'їзди, то есенціальний прибуток повинен піти на сплату догуги УРД в Торонто.

5. З'їзд звертається до ЦВК

УХВАЛИ В ФІНАНСОВО-МАЄТНОВИХ СПРАВАХ

1. З'їзд заявляється рішуче проти всіх домагань будівництва нових будинків ТУРФДім.

2. З'їзд закликає всі відділи й членство ТУРФДім допомогти розповсюдити решту примірників книжки м. Ірчана "В бурянах", що їх ще має на руках відділ ТУРФДім в Торонто. Розповсюдити можна й особливо між новими імігрантами. Весь дохід з ній, як відомо, йде на сплату догуги Укр. Р.б. Дому в Торонто.

3. Щоб допомогти сплатити догугу на УРД в Торонто, з'їзд дає дозвіл відділові ТУРФДім в Торонто, в порозумінні з Провкомом, влаштувати вистави фільм, що їх має Провком, в провінціях Онтеріо й Квебек, а відділи закликається цій справі допомогти всіма способами. Крім цього доручається відділам ТУРФДім на сході влаштувати по одному підприємству на сплату догуги УРД в Торонто. На таких підприємствах необхідно висловити становище й значіння УРД в Торонто та закликати при-

закликом, щоб він доглянув, аби вже виконано ухвалу всеукраїнського з'їзду відносно зібрання музичних творів й уможливлено в найближчому майбутньому задоволення ними потреб відділів.

4. Вислухавши доповідь представника ЦВК й передискутувавши широко справу вишуканню УРД в Торонто комуністичній партії й другим переслідуванням поліцією організаціям, в якій місцеві товариші виявили, що відмову скаржено не через вороже ставлення до партії й інших організацій, а з тактичних міркувань, через виразну загрозу від поліції й можливість втрати будинку через великий догуг, що будинок намагалися таким чином зберегти іменню на користь комуністичного руху, для якого його жилалося весь час, з'їзд вирішив рішуче доручити відділові ТУРФДім в Торонто поступити згідно наказів ЦВК ТУРФДім і рентувати салю УРД як партії, так і другим радикальним робітничим організаціям, без яких би то не було застережень. Відповідальність за есенціальні наслідки від переслідування поліції бере на себе вся наша організація.

УХВАЛИ В СПРАВІ СПОРТУ

Щоб виконати ухвалу останнього всеукраїнського з'їзду ТУРФДім в справі спорту, провінційний з'їзд прийняв пропозицію конференції Секції Молоді, щоб при секретаріаті СМ створити окремий спортивний комітет, що має, в порозумінні з організаціями СМ та місцевими відділами ТУРФДім і СМ, керувати організуванням нових відділів спортової організації.

висилати інструкторів тощо. Інструктора мають втримувати кілька доколичинних відділів разом. Він має керувати місцеві спортовою організацією й підготувати кадр інструкторів по інших відділах, щоб таким чином допомогти поширенню спортової організації. В цій справі необхідно повести кампанію в пресі й забезпечити собі допомогу всіх наших масових організацій.

УХВАЛИ ЩОДО КООПЕРАТИВ

Провінційний з'їзд підтримує ухвалу останнього всеукраїнського з'їзду ТУРФДім в справі організування кооператив. Праця в кооперативах, що вже існують, мусить бути скерована в тому напрямі, щоб з них створити організації допоміжні в революційному русі робітничої класи Канади та зробити їх нерозривною частиною того руху. Фальшивий погляд на кооперативи, як на "стори" з товарами, як на чи-

стий "бизнес", необхідно усунути, а на його місце виробити правильний погляд, що кооперативи повинні бути організацією робітників, що гуртують в розподілі товарів на консумційному полі для боротьби з визиском, а не для нагромадження доходів шероцям. Ця боротьба без зв'язку з економічною й політичною боротьбою робітничої класи не може мати ніякого значіння для робітників. Тому робітни-

чі кооперативи, що відлекуються від участі в революційному робітничому русі, бувають просто навіть шкідливі тому рухові.

Кооперативні крамниці за капіталізму можуть бути тільки агенціями для продажу капіталістичних товарів покупцям, частиною капіталістичного торговельного апарату. Їм перепадє часточка прибутку. Коли робітники, що належать до цих кооператив, зуміють ці свої організації, а навіть і що часточку прибутку, використати для діяльності на користь свого

класового визволення, то ці кооперативи стають для них корисними. В тому напрямі й треба спрямовувати всі ці кооперативи, що до них належать члени наших організацій. Такі сильніші кооперативи, що існують в північній частині цієї провінції, можуть і повинні стати великою моральною й матеріальною допомогою революційному рухові робітничої класи Канади. З'їзд закликає всіх членів ТУРФДім, що належать до кооператив, щоб дбали за це, аби їх втягнути в загальне русло революційного робітничого руху.

УХВАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ

З ухвал першої конференції Жіночої Секції в цій провінції, що їх підтвердив провінційний з'їзд, необхідно згадати: 1) ухвалу в справі необхідності пошукування кампанії за новими членками, звертаючи увагу найбільше на робітницю, що працюють у фабриках; 2) про встановлення по відділах спеціальних

пропагандово-освітніх комітетів з найвідоміших членок; 3) про пропаганду в користь вербування членок до комуністичної партії, революційних трейд-юніонів та до активної участі в масовій революційній праці; 4) про відхилення домагає вислати організаторку, бо організаторка приїде з доручення ЦВК.

УХВАЛИ КОНФЕРЕНЦІЇ СЕКЦІЇ МОЛОДІ

З ухвал конференції Секції Молоді, що їх підтвердив провінційний з'їзд, важливіші такі: 1) про вислання організаторів в різні округи для зцінення праці; 2) про доручення відділам СМ влаштувати два або три підприємства на рік в користь потрібного організації - освітнього фонду, та влаштування окружного пікніку на дохід того ж фонду; 3) про доручення відділам СМ рішуче звернути увагу на організування в СМ молодих робітників і робітниць, що працюють у фабриках, заводах, копальнях тощо, при чому необхідно звернути пильну увагу на новоприбулих імігрантів; 4) про пошукання обміну

стінними газетами; 5) про революційне змагання з секретаріатами інших провінцій за кращу працю у відділах СМ; 6) про протимілітаристичну пропаганду й боротьбу з буржуазними мілітаристичними й фашистськими організаціями; 7) про пропаганду в обороні Радянського Союзу; 8) про підтримання революційного трейд-юніонного руху й участь в ньому; 9) про підтримання Ліги Комуністичної Молоді й Піонерів та допомоги в вербуванні нових членів й членок для них з рядів членства СМ; 10) про загальний поворот в напрямі злиття з загальним революційним рухом робітничої молоді в Канаді.

ВИБІР ПРОВКОМУ І СЕКРЕТАРІАТІВ ТУРФДІМ

До Провкому на слідуючий рік вибрані: т.т. І. Бойчук, І. Стефаніський, М. Книш, П. Чайківський і О. Даниш. До Поширеного Провкому вибрані це: т.т. М. Костинюк, з Садборі; В. Карча, з Тіммінс; А. Качмар, з Монреалу; П. Гунчак, з Кіченер. До Контрольної Комісії вибрані: т.т. І. Горбатюк, Н. Требіш і Н. Оленюк. До Жіночої Секретаріату вибрані: т.т. К. Стефаніська, П. Чорній і К. Білосорська. До Секретаріату СМ вибрані:

т.т. І. Бойчук, П. Довганик (оба представники до Провкому), Я. Бобесюк, А. Лотоцька і З. Романко.

За протоколами й підтвердженням секретаря проз'їзду, т. М. Горбатюка.

М. Попович.

Ви — що коротаєте дні. Вашого життя при всяких вартатах праці, як на землі так і в глибоких норах підземелля, пишійте до "Українських Робітничих Вістей" про все те, що з Вами й кругом Вас діється.

ВОЄННІ ПЛЯЧІ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ КЛИЧУТЬ ДО ВІЙНИ ПРОТИ СРСР

Капіталісти агітують і проготовляються до війни на всі боки, а зокрема до війни проти Радянського Союзу. "Вол Стріт Джорнал", один з провідних речників американських банкірів відкрито закликає до війни проти першої робітничо-селянської держави, яку він називає "ворогом західної цивілізації" — капіталізму.

"Американська система влади" — говорить "Вол Стріт Джорнал" — є найбільш повним і закінченим виявом тих принципів, що на них основана західна цивілізація і найбільш повним противником до ладу, який радянський уряд намагається збудувати в СРСР, а есенціально всюди. Висновок того органу банкірів один: Радянський Союз треба знищити.

Що капіталісти підготовляють війну, це признають самі державні капіталістичні діячі. Генрі Моргендов, бувший амбасадор Злучених Держав до Туреччини, в своїй недавній промові в Бруклендському Інституті Мистецтва і Науки сказав відкрито: "Як чогось серйозного, чогось рішучого не буде зроблено, то європейська цивілізація попаде у велику загрозу. Нинішня Європа є озброєною кемпою". Він замовчав те, що й Злучені Держави є теж озброєною кемпою, а теж вповні готові до війни.

Під закриттям соціал-фашизму й пацифізму ідуть гарячково приготування до війни і до нападу на Радянський Союз. Чим більше давить капіталістичні країни економічна криза і чим успішніше іде будівництво соціалізму в СРСР, тим скаженіші стають атаки капіталістів і їх слуг на першу робітничо-селянську державу.

В Індії заставляють працювати дітей від 5 і п'я року.

За повідомленням журналу "Інтернешналь Лейбор Ревю" в паперовій промисловості в Індії працюють діти, що мають усього 5 і пів року життя. Вони працюють по 10 годин денно. Боси і формани з нагаями й палками стоять та тією дитворою й б'ють їх, підганяють в роботу. На фабриках тютюну дітей навіть прив'язують до станка праці на час роботи.

Артилерія.

Румунська артилерія дуже різномасна. В складі матеріальної частини артилерії є: руська 3-дюмова гармата зразку 1897 року. Крупівська зразку 1904 року і руські, австрійські й англійські гавбиці. За відомостями преси, румунське командування вживає посилені заходи до уніфікації артилерії. Скільки матеріальна частина артилерії застаріла і частково вже поповнена, то старі запаси гармат у кількості близько 2-ох тисяч перепускається через завод "Решіція" для реконструкції, переставки дула і перепроєктування. Завод "Решіція" є єдиний, причому нових гармат він не виробляє. Перепуск на спроможність заводу близько 300 штук на рік.

(Далі буде.)

Капіталізм робить з часописів капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багачів і знаряддя одурювання працюючих.

А. ГУРСЬКИЙ

ЗНАЙМО БОЯРСЬКУ РУМУНІЮ

Виконуючи роль ланцюжного пса світового імперіалізму, Румунія шалено збільшує свою армію й флоту.

(Продовження.) Розвиток румунської військово-морської флотії протягом довгих років не рухав з місця і лише тепер, під впливом обіцянок англійського капіталу та войовничої політики Кароля, у військових колах Румунії знову заговорили про давно розроблену програму військово-морського будівництва. Програма передбачає будівництво 4-ох легких крейсерів, 16 есминців, 24 підводних човнів, 2-ох авіаносів і 24 вартових суден. Ця програма виконується досі дуже квола, а тепер заговорили про здійснення цієї програми, на чому особливо наполягає знов таки Кароль. Чужоземна преса передає, що в Лондоні ведуться переговори про позику на здійснення цієї програми.

Шляхи ведуть до східного фронту.

Майбутня війна, що до неї

Румунія готується, для обслуговування масової армії вимагати міцної сітки залізничних та шосейних шляхів. Румунський уряд посилено намагається розширити сітку залізничних шляхів стратегічного значіння.

Прикладом може бути лінія Бумбешти—Лівизени, що сполучає центр військової промисловості зі старим королівством, лінія Брашов—Нехояш, що сполучає Трансильванію зі східним театром, проект прокладення другої колії на ділянці Чернівці—Текун—Галац, ряд шосейних шляхів і т. ін. Особливу увагу почали звертати на поліпшення шляхів у Басарабії, де на цю мету в 1930—1931 році відпускається спеціальний кредит.

Кожна третя леза призначена на готування війни.

Утримання величезної армії, витрати на різні види озброє-

ня, вимагають колосальних коштів. Ми даємо нижче таблицю, що наочно показує, як гартково озброюється і напружено готується Румунія до війни.

Роки	Заг. держ. бюджет в міль. лей	Військовий бюджет в міль. лей	Процент військового бюджету до заг. держ. бюджету
1925 р.	28,542	4,325	15.8
1926 р.	29,200	5,015	17.2
1927 р.	34,640	6,904	19.9
1928 р.	38,350	7,830	20.4
1929 р.	38,300	7,930	20.7
1930 р.	37,450	9,092	25.1

Таким чином, не зважаючи на гостру економічну кризу, особливо в галузі сільського господарства, що охопила Румунію поруч інших країн, військово-державний бюджет Румунії щороку швидко зростає.

Проте, офіційний військово-державний бюджет далеко не показує всього того, що витрачається на військові потреби. До нього входить лише регулярна армія, а частина озброєних сил утримується з бюджету інших міністерств. Наприклад, витрати на утримання жандармерії сплачується міністерством внутріш-

ніх справ, покордонні частини утримуються міністерством фінансів, стратегічні шляхи буржуазно озброюється і напружено готується Румунія до війни.

1929 року утримання лише

жандармерії та покордонних частин складало близько 5% загально-державного бюджету. Військове міністерство, крім того має спеціальний фонд "надзвичайних витрат". Якщо це зрахувати, то вийде, що 1929—1930 року третина бюджету Румунії йшла на військові потреби. Це було до Кароля. Після того, як Кароль сів на королівський трон, його першою вимогою було збільшення військового бюджету. Кароль поставив вимогу відпустити сюди додатково 1 мільярд 750 мільйонів лей.

Як повідомляє румунська преса, загально-державний бюджет Румунії на 1931 рік не перевищує 35 мільярдів лей. Таким чином треба вважати, що військове міністерство жертиє в 1931 році близько 30% всього держбюджету. Себто, кожна третя леза, що її вимокують з румунського селянина та робітника, йтиме на готування нової різанини.

Своєї військової промисловості Румунія не має.

У майбутній війні витратиться величезна кількість воєнних припасів, потрібна буде велика кількість озброєння і різного роду технічних засобів боротьби. Щоб задовольнити всі потреби армії, треба мати в країні власну військовою промисловість, що в Румунії була досі розвинена аж надто слабо. Починаючи з 1925 року румунське командування, за допомогою чужоземного капіталу, намагається цю промисловість поставити на ноги, але покищо зробити йому це пощастило мало. Вимоги матеріального забезпечення армії мирного часу задовольняються з запасів, що залишилися від світової

війни та шляхом військового закупівель за кордоном і частково засобами власної промисловості. Стан матеріального забезпечення румунської армії по окремих родах зброї має такий вигляд:

Гвинтівки (кріси).

На озброєнні румунської армії є 3 зразки гвинтівок: 3-лінійна руська зразку 1891 року, австрійська — Манліхер (8 мм) і французька Лебель (8 мм). Значні закупівлі Румунією гвинтівок Манліхера дають підстави вважати, що командування намагається мати її за основний зразок на озброєнні.

Всього гвинтівок є понад 500 тисяч, з них близько половини руського зразку. Цієї кількості гвинтівок Румунії вистарить лише на перший період війни, під час мобілізації армії. Заводів для виготовлення зброї в Румунії нема, якщо не рахувати незакінченого, що перебуває в поганому стані, заводу в Кужирі. В такому ж стані перебуває й завод вогнеприпасів у Конша-Міка. Є лиш арсенал у Букарешті, що ремонтує стрілецьку зброю і то в обмеженій кількості. У тако-